

**Søndag den 19. januar 2020,
Ansgarkirken kl. 10. 2.s.e. H3K - Joh 4,5-26**

402 - 31 - 410/ 192 - 3 v.5 - 696 - 474 - 752

Min mor havde den dejligste sangstemme. Da min bror og jeg var små, sang hun meget for os. Hver eneste aften, når vi skulle i seng, sang hun "Jeg er træt og går til ro" for os, og så bad hun Fadervor sammen med os. Den børnesang, som jeg holdt mest af, og som jeg stadigvæk kan høre med min mors stemme, var "Jeg en gård mig bygge vil". Det var for en lille dreng fra en lille lejlighed på Christianshavn mit første møde med livet på landet. Særligt sidste strofe holdt jeg så meget af:

Op af brøndens klare vand
trækker jeg min lille spand,
vander koen, vander hesten,
medens sol går ned i vesten,
følger koen i sin bås,
lukker port og dør i lås.

Jeg lavede en lille smule om på sangen: " Op af brøndens klare vand, trækker Kaj sin lille spand..." For sangen handlede om mig - mine drømme, mine længsler.

Nu er det så let hos os med drikkevand- vi lukker op for vandhanen. Mn vi skal jo ikke så lang tid tilbage for at brønden var det sted, hvor man hentede vand. Brønden var gårdens vigtigste sted. Den var også et udtryk for sammenhæng i slægten. Jeppe Aakjær digtede sig så smukt op det i digtet "Mor ved Brønden", som I kan læse i udvalgte af Aakjærs digte.

Han skrev også

Som dybest brønd gir altid klare vand,
 og lifligst drik fra dunkle væld udrinder,
 så styrkes slægtens marv hos barn og mand
 ved folkets arv af dybe stærke minder.
 Din egen dag er kort, men slægtens lang;
 læg øret ydmygt til dens rod forneden:
 Årtusind toner op i gråd og sang,
 mens toppen suser imod evigheden.

Brønden har altid været der - kilden vældede frem af jordens dyb.
 Vandet er en udstrømning af de floder, der vældede ud fra Paradisets
 have. Og i Bibelens sidste skrift: Johannes' Åbenbaring lyder det:
 "Den, der tørste, vil jeg give af kilden med livets vand for intet."
 Søndagens evangelium foregår ved en brønd med en kilde med det
 klare vand, som kan hentes op med en spand eller en lerkrukke.
 Således er kilden med dens klare vand som et stærkt billede på liv, på
 glæde, på sandheden hentet op fra dybet- det livsgivende kommer
 ikke fra overfladen. Det vælder op nede fra. Vi skal ikke forblive på
 overfladen, heller ikke på fortællingens overflade, men åbne os for
 det dybe. Derfor synger vi også med Grundtvig:

Dog tror jeg, af dine vunder (altså af Jesu lidelse og død)
 væld udsprang af stort vidunder...

I et ørkenland kan brønden og kilden med kildevand særligt opleves,
 som det sted, hvorfra der hentes liv og glæde.

Det får sprog i mange af de gammeltestamentlige salmer:

Hvor dyrebar er dog din miskundhed, Gud!
 Mennesker søger tilflugt i dine vingers skygge.
 DE mætter sig ved overfloden i dit hus,
 du lader dem drikke af din herlige bælk,

for hos dig er livets kilde,
i dit lys ser vi lyset (Sl 36, 8 - 10)

I skal øse vand med glæde af frelsens kilde (Es 12, 3).

Bibelen består af mange forskellige fortællinger og digte - skrevet af mange forskellige forfattere og sat sammen af mange forskellige redaktører - og dog er der en sammenhæng.

Det er med Bibelen som en symfoni. Temaerne komme på forskellig måde igen og igen fra begyndelsen til slutningen. Nogle fortællinger bygger videre på ældre fortællinger. Når man hører søndagens evangelium klinger fortællinger fra Det gamle Testamente med: Abraham sagde til sin tjener ”Rejs til mit land og hent en kone til Isak. Tjeneren drog afsted til Nakors by. Ved brønden udenfor byen lod han kamelerne lægge sig. Så bad han: ”Herre, min Herre Abrahams Gud, vis din godhed mod min herre Abraham, at det må lykkes for mig, Her står jeg ved kilden, hvor byens unge kvinder kommer for at hente vand. Når jeg siger til en pige: Ræk mig krukken, så jeg kan få noget at drikke”, og hun svarer: Drik bare! Jeg vil også give dine kameler vand, så er det hende, du har bestemt til din tjener Isak. Næppe havde han sagt det før Rebekka kom gående med sin krukke over skulderen. Pigen var meget smuk. Hun gik ned til kilden og fyldte sin krukke og gik op igen. Trællen løb hende i møde og sagde: ”Giv mig noget at drikke af krukken”. Hun svarede: ” Jeg vil også øse vand til dine kameler”. Jeg springer noget over. Fortællingen slutter ned at Isak førte Rebekka ind i sin mors Saras telt og tog Rebekka til hustru. Og de elskede hinanden.

Et møde ved en kilde med levende vand. En kvinde ved brønden. Der er lagt op til en kærlighedshistorie. Evangeliefortællingen er så dyb og så sammensat, at man aldrig bliver færdig med den. Man opdager noget nyt, hver eneste gang, man lytter til den.

Bibelen kan opfattes som én lang kærlighedsfortælling – fra begyndelse til dens slutning, som endnu ikke er skrevet, men som der peges hen på.

Jesus er på vandring. Hele hans liv er som en vandring- en bevægelse med kors og død og opstandelse - med ophold undervejs. Han er som sandt menneske træt af vandringen og han satte sig ved kilden. Det er i en sjette time. En fortællings rum og tid er af stor betydning. Således er det også med den fortælling, som vort eget liv er. Hvor vi er- vores sted – vores tid: den tid vi lever fra fødsel til død. Der er jo en dyb sammenhæng mellem hvor vi lever og den tid, som vores liv er.

Stedet er Jakobs kilden, men dybere set er det livets kilde. Tiden er den sjette time. Det er middagsstunden, men den sjette time er også den time, hvor Jesus åbenbarer sin guddomsherlighed ved at blive ophøjet til korset- fortællingen her foregriber således i et glimt Jesus herlighed. Det er netop i den sjette time, at Pilatus siger til jøderne: Her er jeres konge og overgiver ham til korsfæstelse. Syvtallet var det hellige tal- og den sjette time er lige før. Det er Jesu dødstime. Den time hvor Jesus åbenbarer sig som frelser og forsoner og hvor den kristne bekendelse fødes. Sandelig, han er Guds søn. Sykars brønd og den sjette time er vores sted og vores tid. Fortællingen handler om det, som foregik for mange år siden - og det som gentages 2. søndag efter Helligtrekonger i Ansgarkirken i Øster Jølby på Mors. Et møde mellem livets giver og os, som han skænker livet.

Et møde er altid et forhold mellem to personer. Her en kvinde og Jesus. Hun er ”udenforstående” i tredobbelt forstand: Hun er kvinde - ingen mand ville på denne tid sidde med en kvinde og tale med hende ved en brønd, hun er samaritaner - uønsket, anderledes, fremmed, og så lever hun et umoralsk liv efter datidens forestilling.

Hun er sig selv, men hun er også os. Eller hvert fald noget af os. Alt det i os, der ikke er præget af Gud -. Det kan være så meget: kan vi ikke også - måske ikke altid-, men så sommetider opleve, at vi er anderledes, fremmede.

Kvinden kommer for at drage vand op. Vand er igen et billede på liv og glæde. Uden vand kan vi ikke leve. Så også det er symbolsk. Hun kommer for at kunne leve et sandt og ægte liv. Hun søger den dybe sammenhæng i livet: mening, indhold, fællesskab. Samlet: Hun søger, hun ønsker ægte kærlighed.

Jesus er der i forvejen. Det er ham, der begynder samtalen med hende. Sådan er det altid: det er Jesus, der begynder. Det er Guds kærlighed, der er grunden under og begyndelsen til menneskers kærlighed.

Hun kommer til brønden, hvorfra det levende, rindende liv kommer. Men hun kommer til endnu mere: Hun møder ham som selv er det rindende vand, ham som er livets dybe kilde. Hun møder ham, der kan give hende alt det, som hun inderst inde ønsker.

Nu er det ham, der beder hende: Giv mig noget at drikke. Jesus bryder alle skranker- og taler til hende, taler til os. Derved er det ham, der opretter fællesskabet, sådan som han gør det med et lille barn, der døbes. Han er den begyndelse, der fortsætter i hendes, i vores liv.

Han udfordrer hende til at udlevere sig selv. De to Jesus og hende- Jesus og os har livsfællesskab. Der er mellem Gud og mennesker et gensidigt forhold. Et kærlighedsforhold.

Jeg skal ikke følge fortællingen nærmere. Den indeholder så meget, at vi aldrig bliver færdig med den- den berører så meget. Det er en spejling af mødet mellem Gud og mennesker - Gud der rækker os evigt liv. Livets vand, som vi kan øse med glæde. Os der modtager-

den det bliver ikke ved forholdet mellem Jesus og kvinden, Jesus og os. For hun går nu til sit folk og aflægger - så nænsomt og forsigtigt- uden bedreviden og skråsikkerhed sin bekendelse af ham: Mon han ikke skulle være verdens frelser. Ja, mon ikke. Hun går til sit folk, samaritanerne, de anderledes, de fremmede, de foragtede- for Jesus er også deres- alle menneskers frelse og forsoner. Jesus har åbenbaret sig for hende: han er den frelser og forsoner, der taler til hende.

Hun tror ham - og forkynder ham for sine landsmænd. De kommer ud til Jesus- og tror ham. Det er deres bevægelse ud fra kvindens stilfærdige forkyndelse. Og nu tror de ikke længere blot på hendes ord. Det er ikke en nedvurdering af hende. For hun har ved sin forkyndelse bragt et møde i stand med Jesus selv.

Så kan fortællingen slutte med den kristne kirkes fuldtonebe- kendelse: han er i sandhed verdens frelser. Det er som kirkens forkyndelses opgave og mål: At bringe et møde i stand- mellem Jesus og samaritanerne - og en søndag i januar: at bringe et møde i stand mellem en menighed på Mors og Jesus Kristus - Fortællingen handler om noget, der foregik for længe, længe siden.

Men først og fremmest - temaet gentages på en ny måde i dag, hvor evangeliesymfonien spiller. Fortællingen ender jo godt - og det er begyndelsen til slutningen: At hele den menneskehed, der er skabt i Guds billede, kan øse vand af glædens kilder.

Nu har vi så lyttet til den store, dybe, sande og gribende kærlighedshistorie: Således elskede Gud verden, således elsker han os.

Amen.